

REPUBLIKA HRVATSKA

Pravobranitelj za osobe s invaliditetom

Broj: POSI-1.15.4.-1416/20-03-02

Zagreb, 8. prosinca 2020. godine

HRVATSKA KOMORA
INŽENJERA STROJARSTVA

Primljeno:	10.12.20.		
Klasifikacijska oznaka	100-04/20-01/49		Org. jed.
			100
Urudžbeni broj	503-100-04-20-1	Pril.	Vrij.

HRVATSKA KOMORA ARHITEKATA

Ulica grada Vukovara 271/II, 10 000 Zagreb

E-mail: info@arhitekti-hka.hr

HRVATSKA KOMORA INŽENJERA STROJARSTVA

Ulica grada Vukovara 271/III, 10 000 Zagreb

E-mail: info@hkis.hr

Predmet: Sredstva za osiguravanje pristupačnosti
- preporuka, dostavlja se

Poštovani,

sukladno odredbama Zakona o pravobranitelju za osobe s invaliditetom (Narodne novine, broj 107/07) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom je neovisno državno tijelo koje štiti, prati i promiče prava i interese osoba s invaliditetom na temelju Ustava Republike Hrvatske, međunarodnih ugovora i zakona, te djeluje neovisno i samostalno.

Pristupačnost uz mobilnost i stanovanje predstavlja osnovni preduvjet za uključivanje osoba s invaliditetom u život zajednice i upravo zato kao jednu od svojih glavnih zadaća imamo osvještavanje društva o preprekama na koje osobe s invaliditetom svakodnevno nailaze kao i poticanje svih sudionika na suradnju da se zajedničkim naporima one uklone. Kada se govori o pristupačnosti prostora, treba imati u vidu javne prostore i ustanove za koje javne institucije i tijela državne, lokalne ili područne (regionalne) samouprave imaju obvezu osiguravanja svih elemenata pristupačnosti na temelju Pravilnika o osiguranju pristupačnosti osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti (Narodne novine, broj 78/13), međutim i sve druge prostore poslovne i stambene namjene. Kao društvo postali smo svjesni da nije oštećenje osobe ono što osobu onemogućava u sudjelovanju u aktivnostima, već su to prepreke u našoj/njihovoj okolini. Unatoč tome i dalje su mnoga javna tijela i ustanove, ali i objekti drugih pravnih osoba u privatnom vlasništvu, arhitektonski i komunikacijski nepristupačni.

Republika Hrvatska je 2008. godine potpisala i ratificirala Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom Ujedinjenih naroda (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 06/07, 03/08 i 05/08), koja u članku 5. stavku 1., 2. i 3. propisuje:

„JEDNAKOST I NEDISKRIMINACIJA

1. Države stranke prihvaćaju da su sve osobe jednake pred zakonom te imaju jednako pravo, bez ikakve diskriminacije, na jednaku zaštitu i jednaku korist na temelju zakona.

2. Države stranke će zabraniti bilo kakvu diskriminaciju na osnovi invaliditeta i jamčit će osobama s invaliditetom jednaku i djelotvornu zaštitu od diskriminacije po svim osnovama.

3. *Da bi promicale jednakost i ukinule diskriminaciju, države članke će poduzeti sve primjerene korake radi osiguranja provedbe razumne prilagodbe.*

Članak 9. Konvencije u stavku 1. propisuje:

„PRISTUPAČNOST

1. Države članke ove Konvencije poduzet će odgovarajuće mjere osiguravanja pristupačnosti osobama s invaliditetom, izgradnjom okruženja, prijevozom, informacijama i komunikacijama, uključujući informacijske i komunikacijske tehnologije i sustave, kao i drugim uslugama i prostorima otvorenim i namijenjenim javnosti, kako u urbanim, tako i u ruralnim područjima, na ravnopravnoj osnovi, kako bi osobama s invaliditetom osigurale život neovisan o tuđoj pomoći i potpuno sudjelovanje u svim područjima života. Ove će se mjere, koje će uključivati identifikaciju i uklanjanje prepreka i barijera pristupačnosti, primjenjivati, među ostalim, na:

(a) građevine, ceste, prijevoz i druge zatvorene i otvorene prostore, uključujući škole, stambene zgrade, zdravstvene ustanove i radna mjesta,

(b) informacije, komunikacije i druge usluge, uključujući elektroničke usluge i službe hitnih intervencija...“

Nastavno na sve navedeno, zaprimili smo prijedlog i inicijativu tvrtke PIEL d.o.o. iz Splita koja se inače bavi ugradnjom dizala i platformi, a kojom se skreće pozornost kako veliki broj projektnih dokumentacija, odnosno projekata arhitekture i strojarstva (gdje pripadaju dizala i podizno spuštajuće platforme) u većini slučajeva predviđaju neadekvatna rješenja za osiguravanje pristupačnosti osobama s invaliditetom. Posebno se to odnosi na projektiranje koso podiznih sklopivih platformi za koje praksa potvrđuje da nisu dobra rješenja. Iako su takve platforme predviđene Pravilnikom o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti i iako će njihova ugradnja negdje omogućiti ishođenje uporabne dozvole i formalno ispunjavanje uvjeta pristupačnosti, u praksi su rješenja s takvim platformama nepraktična za korištenje, često oštećivane i u kvaru, a istovremeno osobama s invaliditetom najčešće nije moguće njihovo samostalno korištenje (posebno kada su projektirane s ručnim otvaranjem).

Slijedom svega navedenog preporučujemo Vašim komora kao nadležnim strukovnim organizacijama da svoje članove upoznate s predmetnom preporukom kako bi se prioritet prilikom projektiranja, tamo gdje je to moguće (npr. gdje nije planirano vertikalno podizanje), dao rješenjima koja se izvode betonskim rampama, vertikalnim platformama ili dizalima, koja su znatno praktičnija za uporabu i predstavljaju rješenja na temelju načela univerzalnog dizajna i pogodna za samostalno korištenje svih korisnika kao npr. osoba s invaliditetom, osoba starije životne dobi, roditelja s dječjim kolicima i svih drugih.

Predmetnu preporuku dostavljamo sukladno članku 9. Zakona o pravobranitelju za osobe s invaliditetom (Narodne novine, br. 107/07) te molimo odgovor i povratnu informaciju u roku od 30 dana.

S poštovanjem,

O tome obavijest:

- Podnositelju predstavke

